

Izveštaj Komisije o naknadnom praćenju realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji (follow-up)

Fakultet političkih nauka - Univerzitet Crne Gore

(naziv ustanove visokog obrazovanja/organizacione jedinice koja je predmet naknadnog praćenja)

Naknadno praćenje rada ustanove i realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji predstavlja sastavni dio postupka reakreditacije (follow-up). Smjernice za sprovođenje postupka naknadnog praćenja definisane su Pravilima o postupku reakreditacije ustanove visokog obrazovanja koje je donijela Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

Ustanova odnosno organizaciona jedinica za koju je ekspertska Komisija u Izveštaju o reakreditaciji preporučila follow-up podliježe obaveznom naknadnom praćenju rada i realizacije preporuka u cilju unaprjeđenja kvaliteta rada. Ustanova je dužna da u skladu sa preporukama Komisije pripremi Akcioni plan o ispunjavanju preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji u roku od 90 dana od dana donošenja konačne odluke o reakreditaciji.

Naknadno praćenje rada ustanove i realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji obuhvata period od dvije godine od dana dostavljanja Akcionog plana Agenciji. Najkasnije tri mjeseca nakon isteka perioda koji obuhvata Akcioni plan ustanova je dužna da Agenciji dostavi Izveštaj o realizaciji Akcionog plana u kome detaljno opisuje rezultate sprovedenih aktivnosti u cilju obezbeđenja i unaprjeđenja kvaliteta rada. Izveštaj ustanove o realizaciji Akcionog plana Agencija dostavlja Komisiji koja je sprovela postupak reakreditacije.

Komisija koja je evaluirala ustanovu visokog obrazovanja ima zadatak da u skladu sa Pravilima o reakreditaciji ustanove visokog obrazovanja izvrši analizu Izveštaja ustanove o realizaciji Akcionog plana sa priloženim dokazima, te da u roku od 30 dana dostavi Agenciji Izveštaj o naknadnom praćenju realizacije preporuka zajedno s ocjenom stepena ispunjenosti datih preporuka.

Komisija može predložiti ustanovi dodatne preporuke za unaprjeđenje kvaliteta rada u okviru stepena realizacije preporuka koje su predmet naknadnog praćenja sa rokom za njihovu implementaciju.

Opšti podaci¹

Naziv ustanove	Univerzitet Crne Gore	
Naziv organizacione jedinice	Fakultet političkih nauka	
Izveštaj o reakreditaciji (datum i broj)	20 / 06 / 2022	02-607/22-75/104 UPI
Datum i broj odluke o reakreditaciji	25 / 07 / 2022	02-607/22-109/171 UPI
Datum prijema i broj Akcionog plana	28 / 10 / 2022	02-607/22-137/178 UPI
Datum prijema i broj Izveštaja o realizaciji Akcionog plana	31 / 12 / 2024	02-607/24-115/2 UPI
Sastav Komisije koja je evaluirala ustanovu/ organizacionu jedinicu u postupku reakreditacije	Prof. dr Mišo Dokmanović (predsjednik Komisije) Prof. dr Miloš Hrnjaz (član Komisije) Prof. dr Dejan Jović (član Komisije) Prof. dr Mladen Perazić (član Komisije) Jovan Bukovala (član Komisije)	

¹ Popunjena Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

U skladu sa prethodno navedenim, Komisija dana 24. 10. 2025. godine podnosi Agenciji sljedeći Izvještaj o naknadnom praćenju (follow-up) Fakulteta političkih nauka, Univerzitet Crne Gore (naziv ustanove/organizacione jedinice).

Uputstvo za Komisiju

Rezultati sprovedenih aktivnosti iz Akcionog plana ustanove se evaluiraju od strane Komisije u okviru Izvještaja za naknadno praćenje (follow-up) koji slijedi u nastavku.

Komisija će u ocjeni ispunjenosti datih preporuka koristiti sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- Ispunjeno;
- Djelimično ispunjeno;
- Nije ispunjeno.

U komentarima Komisija iznosi svoje mišljenje o ispunjenosti preporuka, preduzetim aktivnostima i mjeri usklađenosti s Akcionim planom.

Ocjena ispunjenosti preporuka iz Izvještaja o reakreditaciji

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA		
Kriterijumi:		
a) <i>Politika obezbjeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).</i> b) <i>Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.</i> c) <i>Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.</i> d) <i>Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.</i> e) <i>Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.</i> f) <i>Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.</i>		
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1	Preporuka je poboljšati kapacitete ustanove za pripremu izvještaja o samoevaluaciji te pripremu i analizu drugih dokumenata povezanih sa procesom obezbjeđenja kvaliteta (npr. interna analiza rezultata samoevaluacije, plan i preporuke i sl.).	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 2	Preporuka je da se softver za provjeru plagijata primjenjuje i na osnovnim studijama.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 3	Upućivanje preporuke profesorima i saradnicima da se u saradnji sa zaposlenim koji je zadužen za IT podršku vrši softverska kontrola seminarskih radova. Rok: u kontinuitetu. Formiranje komisije za softversku provjeru seminarskih radova iz reda saradnika. Rok: do kraja 2022. godine.	Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.

Preporuka je da se obezbijedi konkretna politika i/ili metodi uključivanja spoljnih aktera u obezbjeđivanju kvaliteta i poboljšanja kapaciteta.	Potpisivanje memoraduma o saradnji sa relevantnim akterima, kojim će se u jednom članu precizirati mehanizmi za evaluaciju stečenih znanja. Rok: do kraja školske 2022/2023.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 4 Preporuka je da ustanova posvijeti posebnu pažnju na rizik od političke diskriminacije, na šta je bilo ukazano prilikom posjete ustanovi.	Unapređenje sistema anketiranja studenata, inteziviranje saradnje predstavnika studenata sa upravom fakulteta u cilju unapređenja razvojnih politika fakulteta. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.

zavisnosti od broja datih preporuka u Izvještaju o reakreditaciji.)

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA		
Kriterijumi:		
a) <i>Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i ima jasno utvrđene planirane ishode učenja.</i> b) <i>Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.</i> c) <i>Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.</i> d) <i>Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti).</i> e) <i>Studijski program izrađuje se tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije.</i> f) <i>Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita.</i> g) <i>Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno.</i> h) <i>Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.</i>		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: Da se u proces razvoja studijskog programa uključe poslodavci i druge zainteresirane strane.	/	Ustanova u realizaciji akcionog plana nije evidentirala date preporuke iz standarda br. 2 te nedostaje i njihova realizacija.
Preporuka 2: Da Ustanova razvije prikladniji sistem za evidenciju i dokumentaciju spoljne ekspertize.	/	Ustanova u realizaciji akcionog plana nije evidentirala date preporuke iz standarda br. 2. te nedostaje i njihova realizacija.
Preporuka 3: Da Ustanova vodi računa da literatura (osnovna i fakultativna) bude jasno i precizno navedena u programu odnosno u silabusima predmeta.	/	Ustanova u realizaciji akcionog plana nije evidentirala date preporuke iz standarda br. 2. te nedostaje i njihova realizacija.
Preporuka 4: Ustanova da razvije i adekvatniji sistem sistem za evidenciju i dokumentaciju prakse.	/	Ustanova u realizaciji akcionog plana nije evidentirala date preporuke iz standarda br. 2. te nedostaje i njihova realizacija.

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Kriterijumi:

- a) *Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovim potrebama, omogućavajući fleksibilne putanje učenja.*
- b) *Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno.*
- c) *Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode.*
- d) *Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode.*
- e) *Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.*
- f) *Kod učenja i nastave promoviraju se uzajamno poštovanje između učenika i nastavnika.*
- g) *Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.*
- h) *Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.*
- i) *Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju.*
- j) *Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije, koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.*
- k) *Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.*
- l) *Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.*
- m) *Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama.*
- n) *Postoji formalna procedura za žalbe studenata.*

Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: Potrebno je na svim smjerovima uvesti izborne predmete, koji bi omogućili studentu da više utiču na krajnji kurikulum svojih studija.	U Izveštaju o realizaciji akcionih planova Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, br. 01- 1855/2 od 09. 12. 2024. godine, navodi se da u skladu sa promjenama na tržištu i konceptom cjeloživotnog učenja svake studijske godine se djelimično mijenja nastavni plan i program ili kurikulumi i literatura u okviru određenog predmeta. U skladu sa promjenama na polju obrazovanja u XXI vijeku akademsko osoblje u okviru pedagoškog rada ne bavi se isključivo	U Izveštaju o realizaciji akcionih planova Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, br. 01- 1855/2 od 09. 12. 2024. godine, navodi se da u skladu sa promjenama na tržištu i konceptom cjeloživotnog učenja svake studijske godine se djelimično mijenja nastavni plan i program ili kurikulumi i literatura u okviru određenog predmeta. Međutim, to nije dokumentovano. Ova preporuka nije ispunjena.

	sakupljanjem informacija i prenošenjem znanja, već predstavljaju vrstu mentora koja podstiče studente da istražuju određene teme i uče ih timskom radu.	
Preporuka 2: Omogućiti da različite studentske službe, a naročito biblioteka, budu otvorene studentima u popodnevnim, odnosno večernjim časovima.	Nema informacija	Ova preporuka nije ispunjena.
Preporuka 3: Predviđeti usmeno polaganje svih ispita, kako bi se uskladilo faktičko i normativno stanje.	U Izveštaju o realizaciji akcionih planova Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, br. 01- 1855/2 od 09. 12. 2024. godine, navodi se da se provjere znanja vrše u kontinuitetu tokom semestra radi lakše pripreme za ispit i identifikovanja nerazumjevanja određenih tematskih jedinica. Predmetni nastavnici tokom semestra organizuju jednu do dvije provjere znanja, a podstiču studente na dublje izučavanje tema koje ih interesuju kroz seminarske radove i projekte.	Dokazi o ispunjenosti preporuke nisu dostavljeni. Komisija konstatuje da ova preporuka nije ispunjena.

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA

Kriterijumi:

- a) *Politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbijeđeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.*
- b) *Ustanova uspostavlja procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.*
- c) *Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.*
- d) *Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.*
- e) *Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.*

Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:

Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:

Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):

Svi kriterijumi iz ovog standarda su ispunjeni.

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE		
Kriterijumi:		
a) <i>Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.</i> b) <i>Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.</i> c) <i>Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.</i> d) <i>Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.</i>		
Preporuke Komisije za unapređenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1. Preporuka je napraviti plan rasterećanja nastavno-naučnog osoblja, kako bi se periodično (npr. svaki sedmi semstar ili svaka sedma godina) posvetili isključivo istraživačkom radu i stekli nova znanja o metodologiji nastave. Predlažemo uvođenje Sistema slobodnih (on nastave) semestara ili godina za nastavno osoblje.	Inicirati razgovore sa upravom Univerziteta, u cilju izmjene normativnih akata kako bi se olaksalo ostvarivanje prava na slobodnu studijsku godinu ili slobodan semestar. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 2. Preporuka je razvijati program doktorskih studija, kako bi se iz njega kasnije mogli regrutovati novi nastavnici.	Nastaviti aktivnosti na povećanju broja mjesta i studenata na svim studijskim programima na doktorskim studijama. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 3 Preporuka je sistemski pratiti unutar institucija istraživačku konkurencija – naročito evropska – kako bi institucija mogla dodatno razviti svoj istraživački profil	Intezivirati aktivnosti sa Centrom za međunarodno istraživanje i trening i podsticati razvoj novih istraživačkih centara. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su

		dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Kriterijumi:

- Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.
- Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.
- Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.
- Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Preporuke Komisije za unapređenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1 Preporuka je razvijati tehničko-tehnoške osnove fakulteta, poboljšati uslove za izvođenje nastave, intezivirati proces digitalizacije rada stručnih službi.	Nabavka opreme za realizaciju nastavnog procesa. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 2 Preporuka je podsticanje intezivnije, transparentnije i dinamičnije razmjene informacija kako na nivou nastavnika/ka, saradnika/ca, tako i dvosmjerne komunikacije između studenata/studentkinja i nastavnika/ca, a sa ciljem efikasnijeg mapiranja tačaka u kojima je moguće povećanje i unapređenje kvaliteta.	Kontinuirana komunikacija sa predstavnicima studenata, nastavnima i saradnicima.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti u budućem vremenu, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 3		

Preporuka je kontinuirana komunikacija sa katedrama/departmanima i stručnim službama i aktivacija u skladu s prepoznatim potrebama vezanim za unapređenje kapaciteta i uslova rada, kako bi se poboljšao naučno-istraživački rad studenata/studentkinja, nastavnika/ca i saradnika/ca.	Kontinuirana komunikacija sa predstavnicima studenata, nastavnima i saradnicima.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 4 Preporuka je i potrebno je da kandidati/kandidatkinje sa drugih studijskih programa imaju isti tretman kao i sa novinarsko-komunikološkog smjera. Ovaj primjer pozitivne prakse će pomoći drugim studijskim programima da unapređuju na tom planu.	Kontinuirano razvijanje programskih zadataka na studijskim programima: međunarodni odnosi i komunikologa i socijalna politika i socijalni rad.	Nije ispunjeno (sem narativa o aktivnostima, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju).
Preporuka 5 Preporuka je i sugestija, baš kao i ostalim organizacionim jedinicama, da studentska služba makar jedan dan u sedmici radi duže ili, ukoliko je to ikako moguće izvesti, a s obzirom na broj zaposlenih – a uvidom prilikom posjete – jeste, u dvije smjene, kako bi student koji zakasne ili u radno vrijeme koje je za njih bilo predviđeno nijesu bili u mogućnosti da stignu, mogli da ostvare svoje zagarantovano pravo.	Razmotriti mogućnost izmjene odluke o rasporedu radnog vremena, kako bi se predvidio rad studentke službe u popodnevnim satima makar jedan dan u toku sedmice. Rok do kraja studijske godine.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 6 Preporuka je i sugestija je značajno veće izdvajanje za studentsku organizaciju. Komisija, posebno ističe činjenicu koja	Unaprijediti mehanizme za podsticanje rada studentskih organizacija. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih

ne može dase prenebegne, a to je da je prilikom razgovora sa predstavnicima studenata čula da je za studenstke organizacije opredijeljeno samo 200 evra. S tim u vezi, radi podsticanja studenskog djelovanja i fleksibilnijih modela, potrebno je da ova visokoškolsa ustanova unaprijed opredijeli veći iznos prilikom utvrđivanja naradne budžetske godine.		informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA		
<i>Kriterijumi:</i>		
a) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.</i> b) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije.</i> c) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija.</i> d) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.</i> e) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.</i> f) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.</i>		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1 Preporuka je kreirati internu anketu o zadovoljstvu studenata.	Pored postojeće ankete, razviti i druge mehanizme za ispitivanje zadovoljstav studenata nastavnim procesom, kao što su fokus grupe i sl. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 2 Preporuka je uključiti veći broj studenata u ispunjavanje anketa.	Inicirati izmjene pravila koja regulišu anketiranje studenata i razvijati mehanizme koji će motivisati studente da se uključe u process anketiranja. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 3		

Preporuka je ankete realizovati dva puta godišnje, nakon završetka semestra.	U komunikaciji sa upravom Univerziteta i Centrom za kontrolu kvaliteta omogućiti uslove za sprovođenje anketiranja studenata nakon svakog semestra. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 4 Preporuka je razvijati kapacitete institucija za obradu i analizu informacija o ključnim indikatorima uspješnosti.	Uz pomoć platforme "elektronski indeks" analizirati podatke o ključnim indikatorima uspješnosti. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 5 Preporuka je kreirati i realizovati anketu nakon diplomiranja o zadovoljstvu studenata studijskim programom.	Intezivirati aktivnosti na formiranju Alumni kluba i anketiranje bivših studenata. Rok: u kontinuitetu.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 6 Preporuka je razmotriti mogućnost produženja rada biblioteke i čitaonice.	Razmotriti mogućnost ozmjene odluke o rasporedu radnog vremena, kako bi se predvidio rad biblioteke i čitaonice u	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta. i/ili bilo

	popodnevni satima makar jedan dan u toku sedmice. Rok: do kraja studijske godine.	kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 7 Preporuka je razmotriti mogućnost rada studentske službe, bar jednom sedmično, u popodnevni satima sa studentima.	Razmotriti mogućnost ozmjene odluke o rasporedu radnog vremena, kako bi se predvidio rad studentske službe u popodnevni satima makar jedan dan u toku sedmice. Rok: do kraja studijske godine.	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 8 Preporuka je formirati klub Alumnija i redovno ažurirati i pratiti informacije o karijernim pitanjima svršenih studenata.	Formiranje Alumni kluba. Rok: do kraja stidijske 2022/2023	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem veoma kratkog opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.
Preporuka 9 Preporuka je raealizovati saradnju sa Karijernim centrom Univerziteta u cilju umrežavanja i obrade i razmjene podataka o karijernim putanjama svršenih studenata.	Imenovati lice za komunikaciju sa Karijernim centrom Univerziteta. Rok: do kraja 2022. godine	Institucija nije dostavila dokaze o ispunjenosti kriterijuma tj. sem veoma kratkog opisa aktivnosti, nema dokaza o ispunjenosti u formi bilo kakvih informacija sa web stranice fakulteta, i/ili bilo kakvih dokumenata koji su

		dostavljeni, a koji bi bili dokazi da se aktivnosti realizuju. Zbog navedenog, kriterijum nije ispunjen.

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI		
Kriterijumi:		
a) Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.		
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: Nastaviti održavati web-stranicu i aktualizovati je po potrebi.	Rukovodioci stidjskih programa u saradnji sa predstavnicima studenata kontinuirano će raditi na osavremenjavanju silabusa i literature, kako bi se jasnije utvrdilo opterećenje studenata., po osnovu Rješenja o reakreditaciji, br. 01- 1855/2 od 09. 12. 2024. godine, navodi se da Fakultet političkih nauka redovno ažurira informacije na svojoj veb stranici i društvenim mrežama (Facebook i Instagram) kako bi obezbedio transparentno i pravovremeno informisanje javnosti.	Navodi se da Fakultet političkih nauka redovno ažurira informacije na svojoj veb stranici. Uvidom u sajt Ustanove, Komisija ima uvid u aktuelne informacije. Komisija konstatuje da je ova preporuka ispunjena.
Preporuka 2: Naročito učiniti dostupnim stope prolaznosti, prilike za učenje, informacije o zapošljavanju, te sve doktorske disertacije odbranjenje na fakultetu.	U Izveštaju o realizaciji akcionih planova Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, br. 01- 1855/2 od 09. 12. 2024. godine, navodi se da se na veb stranici pružaju najvažnije informacije – poput obaveštenja o predmetima, rezultatima kolokvijuma i ispita. Među tim aktivnostima nalaze se debate, tribine, gostujuća predavanja, programi	Navodi se da Fakultet političkih nauka redovno ažurira informacije na svojoj veb stranici. Uvidom u sajt Ustanove, Komisija ima uvid u aktuelne informacije. Komisija konstatuje da je ova preporuka ispunjena.

	mobilnosti za studente i nastavno osoblje, promocije knjiga, okrugli stolovi, istraživački projekti i dodela nagrada. Na veb stranici se u rubrici Vijesti mogu pratiti vannastavne aktivnosti na svim studijskim programima, dok se u rubrici Akademska obaveštenja pružaju informacije o procedurama vezanim za master radove i doktorske disertacije. Rubrika Obaveštenja za predmete namenjena je studentima radi informisanja o predavanjima i literaturi.	

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA		
Kriterijumi:		
a) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.</i> b) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.</i> c) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.</i> d) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.</i> e) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.</i> f) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa.</i> g) <i>Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.</i> h) <i>Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.</i> i) <i>Objavljuju se revidirane specifikacije programa.</i>		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: preporuka je da se nađe način da se student mnogo aktivnije uključe u pitanja kreiranja, sprovođenja i revidiranja programa.	U Izveštaju o realizaciji akcionih planova Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore navodi se da će rukovodioci studijskih programa u saradnji sa predstavnicima studenata kontinuirano raditi na osavremenjavanju silabusa i literature, kako bi se jasnije utvrdilo opterećenje studenata.	Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.
Preporuka 2: Preporučuje se osavremenjavanje postojeće literature bilo kroz prevode savremenih djela, bilo kroz doprinos nastavnog kadra ili na neki treći način.	Da bi ispunili standard navodi se da će važna inostrana djela po studijskim programima biti prevedena na crnogorski jezik	Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA		
Kriterijumi: a) <i>Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.</i> b) <i>Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.</i>		
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije: Preporuka 1: Sistemski osigurati periodično eksterno vrednovanje u daljnim kontaktima sa akterima koji mogu biti partneri u obrazovnom procesu, kao i potencijalni poslodavci studentima.	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka: Kontinuirano potpisivanje memoranduma o saradnji sa poslodavcima i njihovo anketiranje	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno): Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.

STANDARD 11. MEHANIZMI AKADEMSKOG INTEGRITETA I JAČANJA KULTURE INTEGRITETA • Napomena: U ciklusu reakreditacije Univerziteta Crne Gore, ovaj standard nije evaluiran, stoga isti nije predmet naknadnog prećenja.		
Kriterijumi: a) <i>Ustanova visokog obrazovanja je usvojila jasne politike integriteta koje su razumljive i prihvatljive svim internim akterima.</i> b) <i>Ustanova visokog obrazovanja je uspostavila odgovarajuće mehanizme i tijela za utvrđivanje i rješavanje potencijalnih rizika, za prevenciju zloupotrebe u oblasti akademskog integriteta i za zaštitu pojedinaca (npr. etički odbori, ombudsman za akademski integritet i slično).</i> c) <i>U okviru postupka samoevaluacije, ustanova visokog obrazovanja prati usklađenost rada sa načelima i vrijednostima akademskog integriteta (npr. upitnici za studente, nastavnike, istraživače i druge relevantne aktere).</i> d) <i>Ustanova visokog obrazovanja edukuje i obučava studente i svoje kadrove o poštovanju vrijednosti akademskog integriteta i da promovise njegova načela.</i> e) <i>Ustanova visokog obrazovanja radi plan integriteta u kojem utvrđuje faktore rizika i predlaže mjere za poboljšanja (da razmotre moguć i vjerovatni tok djelovanja, definišu listu posljedica i pripreme plan aktivnosti za eliminisanje rizika).</i> f) <i>Ustanova visokog obrazovanja promovise načelo nulte tolerancije u slučajevima povrede akademskih načela i vrijednosti (uključujući plagijarizam, prevaru, odgovorno vođenje procesa nastave, učenja i istraživanja, rodno zasnovano i druge oblike uznemiravanja, odgovornost akademske zajednice, itd.)</i>		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1...		
Preporuka 2...		

Preporuka 3...			
...			

Zaključak Komisije u pogledu ispunjenosti preporuka iz Izvještaja o reakreditaciji ustanove/ organizacione jedinice

I Opšta ocjena ostvarenog napretka:

Na osnovu izloženog, opšta ocjena ispunjenja datih preporuka je od strane Komisije evidentirana kao: ograničena ispunjenost.

Obrazloženje:

Komisija konstatuje da je tokom perioda naknadnog praćenja realizovan ograničen napredak u pogledu ispunjavanja preporuka datih u Izvještaju o reakreditaciji. Većina aktivnosti koje je ustanova navela u svom Izvještaju odnosi se na narativne opise namjera i planiranih mjera, bez priloženih materijalnih dokaza (dokumenata, internih akata, izvještaja, informacija na internet stranici ili drugih potvrda o sprovedenim aktivnostima).

Od deset standarda, samo su standardi 8, 9 i 10 u značajnoj mjeri zadovoljeni, dok kod ostalih postoji niz nedostataka u primjeni i dokazivanju aktivnosti. Komisija smatra da ustanova nije u dovoljnoj mjeri implementirala preporuke koje su od ključnog značaja za unapređenje sistema obezbjeđenja kvaliteta, kao ni preporuke koje se odnose na jačanje saradnje sa spoljnim akterima, razvoj nastavnih programa, unapređenje resursa za učenje i povećanje uključenosti studenata u procese odlučivanja.

S obzirom na navedeno, Komisija ocjenjuje da je opšti nivo ispunjenosti preporuka – nedovoljan, te preporučuje nastavak aktivnosti u skladu s preporukama datim u ovom izvještaju.

II Dodatne preporuke za unaprjeđenje kvaliteta rada²:

1. Izraditi konkretan plan aktivnosti sa jasnim pokazateljima rezultata (indikatorima) za svaku preporuku iz Izvještaja o reakreditaciji.
2. Osnažiti rad Komisije za kvalitet, obezbijediti redovne sastanke i uključiti predstavnike studenata i spoljnih aktera u rad tijela za kvalitet.
3. Razviti sistem praćenja i evidentiranja svih aktivnosti putem dostupnih online platformi, kako bi dokazi bili javno objavljeni i verifikovani.
4. Integrisati softver za provjeru plagijata na svim nivoima studija, uz javno dostupna pravila i procedure.
5. Unaprijediti infrastrukturu i digitalne resurse neophodne za nastavu i rad studentskih službi.
6. Intenzivirati saradnju sa Karijernim centrom Univerziteta i razviti aktivan Alumni klub.
7. Razmotriti mogućnost produženog rada studentskih službi i biblioteke radi bolje podrške studentima.
8. Nastaviti unapređivati javnu dostupnost informacija na internet stranici, naročito u oblasti transparentnosti rada i prikaza rezultata anketiranja studenata.

² Fokusirati se na oblasti koje zahtijevaju dodatnu pažnju i predložiti konkretne mjere.

KOMISIJA

Prezime i ime, predsjednik.

Prezime i ime, član

_____ *[Signature]*

Prezime i ime, član

_____ *[Signature]*

Prezime i ime, član

_____ *[Signature]*

Prezime i ime, član
